

WPROWADZENIE

Z wielką radością oddaję do rąk naszych Czytelników kolejny tom Zeszytów Naukowych Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu. Wydawnictwo to staje się już tradycją.

W prezentowanym tomie przedstawiono opracowania, których autorzy, identyfikując się z dwoma profilami tematycznymi, skupili swoją uwagę na uczestnikach procesu kształcenia, zwłaszcza studentach, dzieciach oraz rodzicach.

Na pierwszą część Zeszytu składają się artykuły nauczycieli akademickich WSH w Sosnowcu dotyczące dociekań i refleksji wokół kategorii i pojęć. Publikacje w tej części rozpoczyna artykuł prof. dr hab. Władysławy Łuszczuk „Normatywny i interpretacyjny paradygmat w badaniach pedagogicznych”. W tym opracowaniu zarysowano główne paradygmaty w badaniach pedagogicznych, sprowadzając je do dwóch – zdaniem autorki – uzupełniających się, a nie alternatywnych: normatywnego i interpretacyjnego.

Kolejnymi artykułami w tej części opracowania są teksty prof. dra hab. Kazimierza Czarneckiego. Opracowanie „Jakościowe kształcenie zawodowe studentów uczelni wyższych (zarys problemu)” zawiera opis dwóch modeli jakościowego kształcenia zawodowego studentów tych uczelni. W modelu pierwszym opisano: „jakość studenta”, „jakość uczelni”, „jakość relacji” student – uczelnia. W modelu drugim: „jakość kadry naukowo-dydaktycznej uczelni”, „jakość procesu dydaktycznego kształcenia zawodowego”, „jakość badań naukowych nauczycieli akademickich”.

Artykuł drugi tego samego autora „Zadaniowe kształcenie zawodowe studentów uczelni wyższych (zarys problemu)” zawiera opis pięciu modeli zadaniowego kształcenia zawodowego studentów uczelni wyższych: teoretyczny, realistyczny, zadaniowo-zawodowy, zadaniowo-metodyczny; zawiera również opis podstawowych źródeł zadań zawodowego kształcenia studentów.

Kolejny artykuł „Poszukiwanie nowej jakości w kontaktach nauczyciel – uczeń” autorstwa Ewy Kucyper i Krzysztofa Kucypera dotyka ważnego problemu relacji interpersonalnych panujących w szkole.

Dr Marek Nita w swoim opracowaniu zatytułowanym „Autorytet nauczyciela we współczesnej szkole” pisze: „... można stwierdzić, iż w obec-

nych czasach, czasach ogromnego chaosu, rozchwiania norm społecznych oraz upadku ważnych wartości autorytet jest wręcz niezbędny, tym bardziej, iż postmodernistyczne trendy pozwalają na usprawiedliwianie nieetycznych postaw i zachowań. A we współczesnym anomijnym świecie trudno znaleźć prawdziwy autorytet...”.

Kolejnym artykułem w tej części zeszytu jest „Wychowanie dzieci jako czynnik modyfikujący przebieg kryzysu połowy życia” autorstwa dra Marka Wójtowicza. Przedstawione w nim rozważania zawierają pewną istotną symplifikację. Wpływ uczestniczenia w wychowywaniu dzieci na przeżywanie kryzysu połowy życia (KPŻ), według autora tekstu, nie ma charakteru jednostronnego związku przyczynowo-skutkowego, ponieważ mamy do czynienia ze złożoną interakcją między tymi zmiennymi. Zaprezentowany w niniejszej pracy sposób analizy należy rozumieć jako propozycję jedynie fragmentarycznej, gdyż do pewnego stopnia sztucznie wyspecyfikowanej z wieloaspektowej całości, eksploracji badanego zagadnienia.

Pierwszą część zeszytu zamykają artykuły autorstwa mgr Hewilii Hetmańczyk pod tytułem „Sposoby diagnozowania gotowości społeczno-emocjonalnej dziecka sześciolatniego” i dr Danuty Krzywoń „Wspieranie dziecka w osiąganiu dojrzałości szkolnej”. Teksty te wskazują konieczność odpowiedniej diagnozy zapewniającej właściwą ocenę sytuacji dziecka w niewątpliwie przełomowym okresie jego życia, jakim jest rozpoczęcie nauki szkolnej.

Druga część zeszytu zatytułowana: „Edukacja wobec zagrożeń i wyzwań współczesnego świata” zawiera artykuł dra Arkadiusza Wąsińskiego „Między manipulacją poprzez media a wychowaniem do mediów w świetle analizy dążeń autokreacyjnych współczesnego człowieka” traktujący o ważnym społecznie problemie mediów i ich znaczeniu we współczesnym świecie. Kolejny tekst autorstwa Lidii Selerzyńskiej-Marteli pt. „Kompetencje służb społecznych a wyzwania współczesności (perspektywa praktyczna)” dotyczy ważkiego problemu nabywania niezbędnych kompetencji w zakresie wykonywania zawodu pracownika socjalnego w dzisiejszych realiach. Kolejne teksty tej części to artykuł księdza prof. dra hab. Janusza Mastalskiego „Model rodziny zastępczej – wyzwania współczesnej cywilizacji” oraz opracowanie dr Bogumiły Kosek-Nity i dr Aliny Roskosz „Sądowy kurator dla dorosłych w systemie środków przeciwdziałania patologii społecznej”. Oba poruszają niezwykle ważne problemy, pierwszy mówi o roli, zadaniach i funkcji rodzin zastępczych we współczesnej Polsce, drugi o konieczności zintensyfikowania działań wychowawczych wśród niedostosowanych społecznie, a przede wszystkim o ogromnym zapotrzebowaniu na kuratorów sądowych.

Kolejnym artykułem tej części jest tekst p. Rafała Skręta – aplikanta kuratorskiego Sądu Rejonowego w Sosnowcu pt. „Zrozumieć drugiego człowieka – drogowskazy w pracy kuratora sądowego dla dorosłych” oraz tekst Artura Łacina-Łanowskiego „Wykluczenie jako problem życia społecznego”. Wykluczenie (marginalizacja, ekskluzja) stało się dziś niezwykle modnym zagadnieniem, na co wskazują liczne dyskusje prowadzone w gronie specjalistów reprezentujących rozmaite branże; mowa o socjologach, pedagogach, pracownikach socjalnych czy psychologach. Problem ten podejmowany jest również przez zwykłych obywateli, którzy „oswajając” się z demokratycznymi standardami, coraz aktywniej uczestniczą w debatach poświęconych problematyce życia codziennego.

Kolejnym artykułem jest opracowanie Adriana Drdzenia „Poznanie siebie i innego w dynamice dialogu” oraz tekst dra Jana Łyska „Rozumienie Innego”. Oba poruszają stale aktualny problem próby podejmowania wzajemnego dialogu pomiędzy ludźmi.

Oddając ten Zeszyt do rąk Czytelnika, mam nadzieję, że przedstawione w nim artykuły staną się polem do dyskusji, refleksji i własnych przemyśleń na niełatwym „terenie” pedagogiki.

dr Danuta Krzywoń
Sosnowiec, lipiec 2008